

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemani velja:

Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za jeden mesec 1 gl. 40 kr.

V administraciji prejemani velja:

Za celo leto 12 gl., za pol leta 6 gl., za četrt leta 3 gl., za jeden mesec 1 gl.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnine in oznanila (inserte) vsprejema upravništvo in ekspedicijska v „Katol. Tiskarni“ Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izven nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Vredništva telefon-štev. 74.

Štev. 224.

V Ljubljani, v soboto 30. septembra 1899.

Letnik XXVII

Vabilo na naročbo.

S 1. oktobrom pričenja se nova naročba, na katero uljudno vabimo p. n. občinstvo.

„SLOVENEK“

velja za ljubljanske naročnike v administraciji:

Vse leto 12 gl. | Četrt leta 3 gl.

Pol leta 6 „ | Jeden mesec 1 „

Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec.

Po pošti velja predplačan:

Vse leto 15 gl. | Četrt leta 4 gl. — kr.

Pol leta 8 „ | Jeden mesec 1 „ 40 „

Upravništvo „Slovenca“.

„Narod“ v precepu!

»Narod« je prišel v precep. Zadnjo soboto je objavil članek »Samostanske skrivnosti« s podpisom: »liberalen duhovnik«. Ker se je mož sklicaval na »Analecta romana«, smo ga pozvali, naj citira letnik, v katerem je dobil te stvari. Mi niti nismo dejali, da bi ne bilo mogoče kje na svetu v kakem samostanu kaj enakega, le to smo zahtevali — in to je najmanj, kar smemo zahtevati — če se mož sklicuje na »Analecta romana«, naj vendar pove, kje je našel vse to!

Kaj pa »Narod« na to?

1. Očita nam, da psujemo. Ta je pa res lepa! Če »Narod« po vsej priliki laže in obrekuje, potem pa od nas še terjaj, naj ga lepo hvalimo, naj rečemo, da je mlad, lep, pa še pošten list! Sicer smo pa tistih par cvetk, ki nekam neprijetno diše, utrgali na vrtu »Narodovem«, in le čudno se nam zdi, da »Narod« imenuje psovke — cvetlice, ki jih s toliko ljubeznijo goji na domačem vrtu.

2. »Narod« ne more citirati. Pravi, da »še nikdar ni videl tega časnika«, in da naj mu mi oskrbimo tisti časnik, da bo poiskal. No, ta je zopet lepa! V precepu pa še — nesramen! Ali ni pisal »Narod« v članku »Samostanske skrivnosti«: »Da pa ne bo »Slovenec« pobožno tajil, povemo v naprej, da smo ta slučaj posneli iz cerkvenih uradnih podatkov, dobili smo te podatke v četrtem sešitku zbirke uradnih dekretov papeških tribunalov.« Kdaj je torej »Narod« lagal? Da oboje ne more biti resnica, je jasno. Če je posnel tiste stvari iz časnika, ga je moral pač videti, potem naj nam pove, kje je tista stvar? Če ga pa ni videl, kako je mogel pisati, da je posnel te podatke iz »Analecta Romana«? Sedaj naj mu pa še mi oskrbujemo tisti časnik, da bo šel iskat! Ta je lepa! Saj ima v bližini »liberalnega duhovnika«, ki ne laže, ki ima tisti časnik ter ga je bral in iz njega »na kratko posnel, kar je tam obširno povedano«! Naj »Narod« vpraša tistega »duhovnika«! No, če ni drugače in če »Narod« prizna, da je res lagal, potem mu pa mi oskrbimo časnik, če bi morda vendarle kje kaj obsledil!

3. »Narod« je pisal, da rimski kardinali prejemajo ogromne svote le da zatisnejo oči o skandalih po ženskih samostanih. Ker je bil ves članek baje posnet po »Analecta romana«, smo ga pozvali, naj pove, kje je to zapisano, sicer je — infamen obrekovavec! »Narod« se zopet zvija: »Naš dopisnik ni trdil, da je to povedano v rečenem časniku«. Dobro! pustimo to, naj torej »Narodov« »liberalni duhovnik« sploh dokaže, da so rimski kardinali od redovnic podkupljeni! Če tega ne dokaže, je dvakrat infamen obrekovavec! A prosimo, naj ne dokazuje tako kakor »Narod«! »Narod« tako le dokazuje: Škof je propadel (?) Stvarni razlogi kardinalov niso mogli voditi. Torej sebični raz-

logi. Torej so podkupljeni. Torej sprejemajo od redovnic ogromne svote, da zatisnejo oči, kadar se zgodi kak škandal! Kaj bi dejal »Narod«, ko bi po njegovem kdo tako le dokazoval: »Narod« je strastno branil Dreyfusa. Stvarni razlogi ga niso vodili. Torej sebični. Torej je bil podkupljen. Torej je prejel ogromne svote od židov! Kaj bi dejal »Narod« — ali pravzaprav, kaj je dejal, ko mu je nekaj takega očital don Jakič? Zablesnel je — »to je najpodleje obrekovanje, to je infamija, ki bi jo vsakemu v goltanec nazaj potisnili, le od njega jo vtaknemo v žep, kakor moramo dostikrat v žep vtakniti kričanje pouličnega pijanca, ki v blatu tičeč opsuje vsacega, kdor slučajno mimo pride!« Ali ni »Narod« tako govoril? Zakaj ima torej dvojno mero. Kar nočeš, da bi tebi drug storil, tudi ti ne stori!

Pozivljamo torej še enkrat »Narod« in njegovega »duhovnika«, da doženeta ta dokaz, sicer — sicer ostaneta infamna obrekovavca!

„Po zborovanji . . .“

(Dopis učitelja.)

V »Narodu« z dne 26. septembra so nam odgovorili voditelji učiteljske »Zveze« na članek v »Slovenca« z dne 23. t. m

V tistem članku — morda se še spominjate — smo jim povedali, da so ti voditelji postavili — vse učiteljstvo v službo liberal. stranke in da so proslaveč dr. Tavčarja in Ivan Hribarja proslavljali ideje liberalne stranke, katere ideje so protivne krščanstvu slovenskega ljudstva.

Navzlic dejstvu, da se je tako vse učiteljstvo postavilo v nasprotje z verskim, gospodarskim in političnim naziranjem slovenskega ljudstva, počutijo se ti voditelji prav dobro in tega nič ne prikrivajo.

Zato jih prosimo spoštljivo, naj nam ne zameri, da se tudi mi upamo na dan in odkri-

LISTEK.

Dijogen in drugi.

Kakor je svoje dni stari Dijogen po dnevi z lučjo iskal ljudi, tako iščejo izvestni gospodje iz liberalnega tabora pisca sobotnega našega članka. To dokazuje 1. da je ta članek zadel v črno, 2. da izvestni gospodje ne morejo in si ne upajo uspešno bojevati se proti vsebini članka, zato bi radi obdelavali piščevo osebo, 3. pa, da so ti gospodje sila radovedni.

Ko ti gospodje s svojimi lučmi razsvetljujejo razne kotičke, da bi našli neljubega jim pisca, pokazujejo se nam razne zanimive stvari. Posebno vidna sta dva članka v »Slov. Narodu«, pisana v odgovor našemu sobotnemu članku. Ponatisnimo iz teh odgovorov nekaj zares dobrih stavkov. »Kdo je prej znal, kaj je zavest, kaj je narod in kaj je napredek, edino le graščaki, njih valpeti in posamezne škofije«. Napredni, da celo narodni, so svoje dni torej po besedah »Narodovega« člankarja bili graščaki in duhovni. To je zelo dobro povedano, ker sicer

»Narod« vedno govori o temnem in nazadnjaškem ter napredku sovražnem srednjem veku. Zakaj potem nekateri gospodje pri »Zvezi« s tako vnemo iščejo drugod zastopnikov napredka, ko jih je pisec, ki je gotovo z »Zvezo« dobro znan, že davno našel v škofijah, morajo vedeti že sami. Škofij ne marajo, to nam pravijo na vsa usta, dasi sami priznavajo, da so že »prej znale, kaj je napredek«, oklepajo pa se in prisezajo zvestobo naše liberalne stranke, dasi o njej »Narodov« člankar sam trdi, da šele »teži po napredku«. Ne marajo torej ti gospodje tistih, ki že poznajo napredek, rajši so jim oni, ki šele teže po napredku. Pa še drugo čudno uganko podaja bralcem »Narodov« člankar. Dveh stvari, priseza ta mož, ne bodejo on in njegovi pristaši zatajili nikdar, »svoje svobodne volje in svoje napredne misli«. Ker vsi novejši zastopniki »napredne misli« taje svobodo človeške volje, smo zelo radovedni, kako jo hoče napredno braniti »Narodov« člankar.

Iz teh dveh zagat je težko najti izhoda. Sicer si »Narod«, če ni drugače, kar po sili pomaga. Člankar njegov je namreč trdil, da sta naš list in njegova stranka, ko je bilo treba »v de-

janju in v javnosti pokazati«, da sta naklonjena učiteljem, »si obesila ključavnico na usta«. To smo dokazali kot neresnično, ker so poslanci katoliško-narodne stranke govorili in glasovali za izboljšanje stanja učiteljev. Na to pa »Narod« sinoči odgovarja, da je vse to sicer res, da je bilo pa samo hinavstvo. Ako se »Narodu« dopada taka polemika, prav, nas razveseljuje, saj je tako originalna. Mi bi ji v tem oziru k večjemu na stran stavili sledeče stavke »Narodovega« člankarja: »Vsa ostrupljena tinta je njegovemu (našemu) člankarju šinila v pero, in z loparjem je prav po katoliški svoji navadi lopnil po učiteljskem stanju«. Ker je tinta šinila piscu v pero, je z loparjem lopnil, kako lepo sta tu opisana vzrok in učinek. Skoro tako duhovito bi bilo, ko bi kdo rekel, da je delavec v mestni elektrarni kihnil, ker je nekdo v Kurji vasi sčegetal žico električne razsvetljave. Dalje piše člankar, da naš članek nič ne de: »Kakor če udariš po vodi, se za hip vznemiri, a valovi se zopet poležejo in teko dalje svojim potom, a onega, ki jih je razburil, k večjemu oškrope po licih! Prezirajo ga!« Valovi, ki prezirajo, kako krasna podoba, da ne govorimo

jemo svoje mnenje. Rotimo jih pri njihovi liberalnosti, naj bodo liberalni tudi proti nam t. j. puste naj nam slobodo naše vesti, našega prepričanja in našega delovanja.

Toda — bojimo se — grdi liberalni teroristi so. To okušamo že nekaj mesecev, zlasti pa zadnje tedne, in pokazalo se je še posebej v Gorici in — tudi »Narodov« članek je pisan s terorističnim namenom. Z neko občudovano predrznostjo govori v imenu 2000 ljudskih učiteljev, kakor bi res vse učiteljstvo kihal le z Dimnikovim dovoljenjem, češ: »glejte vsi smo enih mislij!«

Vaše misli nikdar niso bili!

Narodov članar (recte trije člankarji) pride v prvih 60 vrstah svojega spisa do sklepa, da sobotnega »Slov.« članka ni pisal noben učitelj, h večjemu kak »ljudski učitelj s tonzuro« in to sklepa kot absoluten gospodar v svojem kraljestvu čisto logično češ: mojih 2000 vojakov ne spiše kaj tacega, saj jih poznam; mi sami nismo pisali in onih 30, ki so življali 3 dni in 3 noči zrak, vodo i. t. d. ljubljanskega semenišča, pa tudi ne skuje, ker so preneumni.

Tako je prišel člankar do tacega zaključka, kakoršnega je hotel imeti.

Oh! Jakob, Jakob! Vsa čast Vašemu talentu, toda opomnimo Vas najuljudneje, da nas nobeden še ni prepisoval iz Vaših bukvic in da odrekanje zmožnosti vsem drugim diši zelo, prav zelo po oblastni ošabnosti, da ne rečemo kaj drugega.

Na tisto nizkotno zabavljanje o onih, ki so se vdeležili duhovnih vaj, pač ni treba odgovarjati, ker njih čast vsled tega ne trpi prav nič, vest pa še manj.

Posnemajoč dalje odstavkovanje »Slovenčev« (ki je naše 3 člankarje speljalo na napačno sled) podpisujejo v prvem odstavku kar z obema rokama izjavo, ki so jo v »Učit. Tovarishu« sami pisali. To jim radi verjamemo in tudi smehljaje dovolimo. Potem pa celo malo pomokračijo: »O, da, tudi kmet se je pričel zavedati in se bode še bolj, da ni samo zato tukaj, da dela za nebesa«. O! le povejte, prijatelji, kar naravnost, kar imate še na srcih!

V drugem odstavku pravi, da si je katoliško-narodna stranka zapisala na prapor: »Zum Kartoffeln sammeln brauche man keine Bildung«, kar se pa niso potrudili dokazati. »Da dá ta stranka učiteljem za 1 krono en cel dan hrano in učenje, da ljudstvo ne bode imelo zaupanja do učiteljev, dokler si bodo hodili v »Canoso« (o duhovitosti!) grehe opirati.

V tretjem odstavku pravi: »Kar pa kvasi dozdrevni pisec — učitelj dalje, je pa jedino dobro še za one duševne velikane, ki so plačali 3 krone za vstop v semeniški muzej«. Vendar jim je ono kvasenje prizadejalo toliko težav in dela, da so po »Zvezdi« hodeč gor in dol z združenimi močmi

o ganljivem dejstvu, da člankar primerja gibanje svojih somišljenikov z — vodo.

»Narodovemu« člankarju strašansko imponuje parlament in njega običaji, ker tudi on imenuje zborovanje »Zveze« »naš parlament«. Imponuje mu pa tudi novi šolski zakon. Ali je ta zakon nastal rednim parlamentarnim potom? Poglejmo! Sklenil se je v odsotnosti Čehov, ki so bili v abstinenici, samo s tremi glasovi večine, tako, da je slavni dr. Rieger, ki je menda tudi Slovan in kateremu se ne more očitati klerikalstvo, rekel o šolskem zakonu v parlamentu: »Brez dvoma je, da je ta zakon nastal povse nepravilnim potom in da pomenja prelomitev ustave, napravljen je samo v interesu ene (liberalne) stranke«. Tem besedam nimamo pristavljati ničesar.

Naši domači Dijogeni bodejo seveda s svojimi leščerbami še svetili nadalje in iskali pisca. Svetovali bi jim, da iščejo raje misli prihodnjim svojim člankom. Ako pa tega ne marajo, naj pa naredijo, kar je naredil Dijogen, ko se je naveličal iskati. Zlezel je namreč v svoj sod, iz katerega je votlo donel njegov glas, ko je tožil, da ni mogel najti z lučjo pri belem dnevu človeka. Naših Dijogenov glas v »Narodu« pa že sedaj doni zelo votlo, kaj šele, ko zlezejo v sod.

lovili misli in kovali svoj odgovor. Potem kaže na liberalni duh, ki je zbudil narodno zavest in požrtvovalnost. (Brr!) To vidimo in dobro čutimo.

V četrtem odstavku navaja izrek Odrešenika: »Vaše kraljestvo ni od tega sveta!« gotovo s srčno željo, naj bi duhovni samo molili in morda še na prižnici govorili, ako bi imeli komu, ker spovedi — se itak boje, kakor smo videli.

»Da bi se ustanovilo slovensko katoliško društvo učiteljev in učiteljic!«

Tako konča člankar svoj članek in to želim tudi jaz.

Dejstva, ki zahtevajo to, so na dlani.

Učiteljiseramujejo katoličanstva. Na jedni strani služijo liberalizmu, na drugi pa koketirajo s socijalnimi demokraciji. Zaničujejo svoje tovariše, ki javno izkažejo katoliško versko nazoranje. Izjava Zvezinih voditeljev v Gorici pa bi je v obraz mišljenju mnogih učiteljev. Vse to izziva odpor.

V vreči, v katero je stlačil Jelenc svojih 2000 (?) je pač pretesno in presoparno, nihče se ne sme ganiti, zato je za nas, ki ljubimo pravo svobodo, društvo potrebno.

Upajmo, da se zgodi! Voditelje »Zveze« pa rotim pri njihovi tolikrat povdargani liberalnosti, bodite vsaj sedaj liberalni in pustite nas, da se organizujemo.

Ponižno jih pa vprašam:

1. Kakšen namen imajo napadina učitelje, ki so se udeležili duhovnih vaj?

2. Komu škodijo duhovne vaje?

3. Kakšen namen ima vendar učiteljstvo v službi liberalne stranke?

4. S čim sta si zaslužila dr. Tavčar in Ivan Hribar častno članstvo »Zveze«.

5. Ali je še katoliško krščanstvo vodilna ideja njihovega stremljenja in delovanja?

Pričakuje določnega odgovora pisec prvega članka in teh vrstic, ki je

jeden trideseterih.

Alkoholizem pa socialno vprašanje.

(Na II. zborovanju krščansko mislečega dijaštva predaval med. Ant. Breclj.)

V našem mišljenju in življenju se vrši velik prevrat v znamenju socialne ideje, ki bo, kakor obetajo zanesljiva znamenja, vladala prihodnji vek. Večina narodnih slojev trpi in gine v gnilem, pogubnem družabnem redu, zato želi ogromna narodova večina preosnovo zdajnih družabnih razmer. In da se ta čim preje izvrši, mora biti iskrena želja vsakemu resničnemu prijatelju ljudstva.

Ni težko umeti, zakaj sem si izbral iz svoje stroke za predmet predavanju ravno alkoholizem. Ta pomenja namreč veliko družabno bolezen, ki naj ne zanima samo strokovnjaka, ampak tudi vsakogar, ki ima kaj srca za blagor ljudstva. O malokaterem družabnem pojavu vlada celo med razumništvom toliko napačnega mnenja in krivih predsodkov, kakor o alkoholizmu. Zato treba, da se pravo, na znanstvenih resnicah utemeljeno nazoranje o alkoholizmu zanesi med razumništvo in med narod, zakaj resnica nas bo osvobodila.

Poleg tega se mi zdi alkoholizem pripraven, da, zapeljiv vzgled, da na njem objasnim bistvo in izvor mnogega drugega družabnega zla, pa tudi njega zdravljenje.

I. Alkoholizem pijače niso hranilna, ampak živila.

Predno si ogledamo alkoholizem sam, spregovoriti mi je dve tri besede o alkoholu, ki povzroča ta bolesten pojav.

Alkohol je več vrst. Vsi nastajajo iz sladkorov ob vrenju pod vplivom nekih glivic (saccharomyces) in njih produktov. Bistvene razlike ni med alkoholi, težki alkoholi delujejo bistveno tako kakor lahki, samo njih delovanje je nekoliko močnejše. Razvpiti škrobni cvet, amylalkohol (Fuselgeist) se kakovostno ne loči od navadnega vinskega cveta, aethylalkohola, pač pa količnostno. Povsem napačno bi bilo vinski cvet smatrati za nedolžen in le škrobnemu cvetu vzdehati strupenost.

Alkohol uživajo ljudje raztopljen in razredčen v obliki opojnih pijač. Najnavadnejše opojne pijače so vino, pivo, žganje, kumys in kefir. Kumys je kobilje mleko, čegar sladkor je razkrojen v alkohol, istotako je kefir alkoholično zavreto kravje mleko.

Ako hočemo alkoholu vrednost določiti, treba najprej rešiti vprašanje, katero mesto zavzema alkohol med predmeti, ki jih človek živi.

Človekovo življenje se vrši, kakor življenje vsakega organizma sploh, ob neprestanem menjavanju snovi. Da se človekovo življenje ohrani, treba neprestano izrabljene in izločene snovi z novimi uporabnimi nadomeščati, treba torej skrbeti, da ne ginejo sestavine človekovega telesa ampak se vzdržavajo in v dobi rasti tudi množe, treba v človekovo telo spravljati snovi, ki mu dajejo animalno (telesno) toploto in mehansko energijo (telesno moč). Snovi, ki zadoščajo tem zahtevam, imenujemo hraniva (Nahrungsmittel.)

Alkohol ne spada med hraniva. Ni ga organa v človekovem telesu, čegar potrebna in bistvena sestavina bi bil alkohol. Dasi se alkohol rad spaja s kisikom, ali z drugimi besedami, rad gori in se ob tem gorenju razvija dokaj toplote, vendar velja alkohol za slabo in neprimerno gorivo za ohranjenje animalne toplote. To pa radi tega, ker vpijajo in srčejo alkohol najrajši oni organi, ki so najmanj pripravljeni za okisavanje alkohola in ki opravljajo važnejša opravila nego je razvijanje animalne toplote. Več o tem kasneje. Alkohol je tudi nesposoben, da bi se mogla njega kemična energija izpreminjati v mehansko.

To uče znanstveni poskusi in življenska izkušnja. Z vednostno točnostjo so učenjaki dognali, da alkohol prav nič ne poveča človekove življenske energije, ampak jo celo pomanjša v vsakem oziru. Telesna moč peša, tudi če živi človek alkoholične pijače prav zmerno, istotako oslabe duševne moči, kakor spomin, pravilno združevanje predstav ali domišljija, še bolj trpe pod alkoholnim vplivom zmožnosti razumne duše. To je potrdila tudi življenska izkušnja. Angleški vojaki in pomorščaki, ki ne uživajo prav nič alkoholičnih pijač, mnogo lažje prenašajo vse napore in težave v kateremkoli podnebjju nego njih tovariši, ki je prav zmerno uživajo. Tudi bolehavost in umrljivost je med prvimi znatno manjša nego med drugimi. Nansen pravi, da je alkohol v tečajnem podnebjju če ne naravnost škodljiv pa vsaj odveč in da je na svojih napornih potovanjih lažje shajal brez njega nego žnjim. Isto nam zatrjujejo izkušeni hribolazci in kolesarji. Kako neugodno vpliva alkohol na duševno življenje, je dovolj znano.

Alkohol torej ni hranivo.

Človek živi tudi snovi, ne toliko radi tega, ker mu nadomeščajo obrabljene telesne sestavine in ga oskrbujejo s toplotno in mehansko energijo, ampak najbolj radi tega, ker prijetno vplivajo na njegovo živčevje ter je nekako poživljajo. Te snovi imenujemo živila (Genussmittel). Semkaj spadajo dišave, mesna juha, kava, čokolada, čaj, tabak, semkaj prištevajo tudi opij in alkohol. Razlika med prvimi živilimi in med naposled naštetima, ni mala. Res, nekatera živila, kakor kava in tobak, zavajajo v nezmerno uživanje, vendar nima tudi nezmerno uživanje teh živil tako zlih, tako osodepolnih posledic za posameznika in za družbo sploh, kakor zmerno, a redno, tolikanj bolj nezmerno uživanje opija in alkohola.

(Dalje prih.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 30. septembra.

Ministerska kriza tudi še danes ni rešena, vendar je posneti iz vseh dosedanjih znamenj, da rešitev ni več daleč. Zadnja dva dneva sta bila namenjena vsprejemom zastopnikov raznih parlamentarnih strank. V četrtek in včeraj dopoldne so bili pri cesarju v avdijenci načelniki desničarskih klubov, včeraj popoldne pa levičarski zastopniki razun načelnikov socijalno-demokracije in Schönererjeve skupine. Može, katere je vsprejel vladar v avdijenci, so dobili utis, da dobimo v kratkem uradniško ministerstvo, ker je sestava vsakega drugečnega kabineta v sedanjih razmerah nemogoča in bi nobeno drugo ministerstvo ne moglo izpolniti vladarjeve želje. Temu uradniškemu ministerstvu bo načeloval, kakor se sedaj z vso gotovostjo naglašja, štajerski cesarski

namestnik grof Clary-Aldringen, ki je bil včeraj ob 11. uri pri cesarju v posebni avdijenci. Ta mož ima neki zbranih okoli sebe več sekcijskih načelnikov, ki so voljni prevzeti posamezne ministerske portfelje. Vendar pa še niso odstranjene popolno vse težkoče, ker sicer bi vladar ne bil odložil za danes nameravanega potovanja na velike love na 4. oktobra. Nekje toraj še ni vse v redu. Levičarji so s sedanjim stanjem ministerske krize prav zadovoljni, ker so zagotovljeni, da pride na krmilo njim prijazno ministerstvo in da bodo v najkrajšem času odpravljene jezikovne naredbe. Ne tako pa desnica, posebno pa Mladočehi, ki so že sklenili, da stopijo v brezobzirno opozicijo, in katerim se pridružijo brezdvoma vsaj vsi slovanski zastopniki. Po vsem tem sklepati, bo Clary komaj kaj drugega mogel izvršiti, nego odpravo jezikovnih naredb in pa volitve v delegacijo.

Češki listi o položaju. S sedanjim političnim položajem se pečajo umevno vsi češki listi brez izjeme. Vsi so v tem jedini, da češki narod ne more ničesar dobrega pričakovati od nove vlade. Odprava jezikovnih naredb, ki je zažrtana kot prva točka v programu nove vlade, je udarec za Čehe, katerega, kakor je razvidno iz pisave vseh čeških listov, zastopniki češkega naroda ne bodo mogli preboleti. To so tudi naglašali pri avdijenci klubovi zastopniki in povedali, da bo klub postopal strogo v smislu zadnjega sklepa. Naznačeni program, pravi praška »Politik«, je naravnost izzivanje desnice in preziranje onih strank, ki so služile zadnjim vladam in državi z največjim samozatajevanjem in požrtvovalnostjo. Od centralistiško-burokratiškega ministerstva ne moremo ničesar drugega pričakovati in naj mu tudi načeluje Clary, Gautsch, Bylandt ali Wittek. — V tem smislu se izražajo ostali listi, najostreje pa pišejo »Narodni Listy«, ki so bili vsled tega tudi konfiskovani.

Delavsko varstvo in socialni demokratje. Pri predvčerajšnjem zborovanju na socialistiškem kongresu v Brnu je poročal državni poslanec Hanniach o delavskem varstvu. Iz njegovega poročila je razvidno, da so socialisti po daljšem času vendar uvideli, da vsi njih nauki niso osrečevalni za nižje stanovce. Mej drugim so dosedaj socialisti učili, da prej ne bo mogoč preobrat, dokler ne postanejo vsi nižji stanovi sami proletarci, dokler beda ne doseže skrajnih meja. Čim večja je beda mej delavstvom in obrtništvom, tem preje se razruši sedanji družabni red. To pravilo je prišlo sedaj ob veljavo, kakor je trdil predvčerajšnjim poročevalec Hanniach. Računati moramo z dejstvom, pravi govornik, da se bomo še precej dolgo gibali v okvirju sedanjega družabnega reda. Naloga je toraj proletarske stranke, da pribori delavstvu od države čim ugodnejih delavnih pogojev. Takozvano »Verelendungs« teorijo moramo popolno opustiti. Dolgotrajna izkušnja je namreč pokazala, da čim bednej je položaj delavstva, tem manj je to zmožno za gospodarski in politični boj. Da bo pa ta boj uspešen, treba delavnega parlamenta, v katerem pa mora biti socialno demokratična stranka bolje zastopana. Z ozirom na delavsko varstvo je toraj pred vsem potrebna splošna in jednaka volilna pravica.

Razmere v Srbiji so z vsakim dnem bolj napete in ako se kralj Aleksander v kratkem ne pokori svetu zunanjih prijateljskih krogov, bodo postale razmere usodne zanj in za celo dinastijo. Milanov terorizem bo sicer, ako se mu posreči cel načrt, odstranil do 150 najboljših in najpremožnejih srbskih radikalcev, toda vkljub temu je radikalna stranka še najmočnejša in vsaka srbska vlada mora nanjo računati. Tem večje začudenje pa vzbuja Milanovo postopanje proti najboljšemu srbskemu odvetniku Mostiću, ker je postavljen pod policijsko nadzorstvo samo zaradi tega, ker je kot zagovornik na dvajsetletno ječo obsojenega sekcijskega načelnika Protića v svojem zagovoru kritikoval današnje srbske razmere. Tako dalje pač več ne sme iti in v svojo lastno korist naj bi kralj obrnil sedanjo politiko.

Ministerska kriza v Španiji. Proračun vojnega ministra za prihodnje leto, kateremu so se pridružile še nekatere druge okoliščnosti, je povzročil krizo v španskem ministerstvu. Vojni minister general Poiavieja zahteva za obsežne utrdbe

kar 150 milijonov pezeta, cesar pa ostali tovariši niso voljni dovoliti, naglašujoč, da dežela ne more prenesti toliko bremena, kar je seveda le presrečno. Španci niti poslednje zadnje nesrečne vojske niso mogli preboleti, in sedaj naj bi si nakopali novih dolgov. Listi poročajo, da bo Silvela danes podal ostavko celega kabineta, vendar se splošno sodi, da se bo umaknil samo vojni minister, ako ne bo odnehal od svoje zahteve.

Tedenski koledar.

Nedelja, 1. oktobra: 19. pobink. Rožnovenska, evang.: Prilika o kraljevi ženitnini. Mat. 23. — Ponedeljek, 2. oktobra: Julijan m. — Torek, 3. oktobra: Kandid m. — Sreda 4. oktobra: Frančišek Seraf. — Četrtek, 5. oktobra: Placid in tov. mm. — Petek, 6. oktobra: Brunon sp. — Sobota, 7. oktobra: Marcij p. sp. — Solnce izide 5. oktobra ob 6. uri 10 min., zaide pa ob 5. uri 27 m. — Lunin spremen: Mlaj 4. oktobra ob 8. uri 12 m. zjutraj. — Dan se skrči v oktobru za 1. uro 35 min. — Musica sacra v nedeljo, 1. oktobra: V stolni cerkvi velika maša ob 10. uri: Mašo »O clemens... Virgo Maria« zl. dr. J. Benz, graduale Ant. Foerster, ofertorij Karol Greith. V mestni cerkvi svetega Jakoba velika maša ob 9. uri: Mašo v D-moll zl. V. E. Horák, graduale »Propter veritatem« A. Foerster, ofertorij Fr. Gerbić.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 30. septembra.

(Vodstvo slovansko-krščanske narodne zveze) je ta mesec zastopal posl. Povše, zato se je povabljen vdeležil zadnje dni raznih posvetovanj desničarjev na Dunaju. Ker se je kriza zavlačevala ter se je desnica v vseh točkah dogovorila, vrnil se je vodja Povše domov, naročivši dr. Fuchs, naj mu brzojavi, ako bi bil on potreben na Dunaju. — Tudi ko se je zvedelo, da cesar vsprejme v avdijenci nekaj načelnikov desniških klubov, je vodja Povše brzojavno vprašal, če bo tudi on kot načelnik slov. kršč. nar. zveze zaslišan. Dobil je odgovor, da ne, in zato ni šel na Dunaj. Toliko izjavljamo na željo g. Povšeta in na ljubo resnici vzlasti z ozirom na »Slovenski list«, ki je radi tega oistro napal posl. Povše-ta. Ako bi bilo vladi kaj na tem, kroni priporočiti tudi zastopnika zveze za zaslišanje, bi se bilo to lahko zgodilo, kakor so poklicali brzojavno dr. Engel-na iz Karlovih varov in dr. Kathreina iz Halla. Glavno krivdo torej iščimo v nam nasprotnem zistemu, ki našo zvezo in nas sploh pri vsaki važnejši priliki brezozirno prezira.

(Prezentiran je) za župnijo Št. Vid nad Cirknico č. g. Janez Lovšin, dosedaj upravitelj v Polomu na Kočevskem. Danes je bil inštaliran č. g. Frančišek Mekinec na župnijo Ihan.

(Pouk ruščine in »N. Fr. Presse«.) Zdravnik ljubljanski dr. L. Jenko je prevzel nalogo brezplačno poučevati ruščino v Ljubljani. To seveda ljubljanskim nemškim nacionalcem ni po godu in zato se jezé nad tem v »N. Fr. Presse«, češ, to je dokaz, da imajo učitelj in učenci preveč — prostega časa! Tako smisel imajo nemški nacionalci pri nas za kulturne napore.

(Vedno na potu!) Liberalni učitelji so v »Narodu« trdili, da katol.-narodna stranka nima nič srca za učitelje, ter da so »Slovenčevci« molčali, kader je bilo treba govoriti za koristi učiteljstva. Mi smo po zapisniku deželnega zbora kranjskega dokazali, da so naši zastopniki iskreno in odločno zastopali koristi učiteljstva, sedaj pa »Narod« pravi, da so to storili iz hinavščine, iz taktike itd. in konečno se sklicuje na seje finančnega odseka, dasi mu glede tega popolno jednostavno konstatujemo, da so naši zastopniki v finančnem odseku stali na istem stališču kakor v javni zbornici, da so torej postopali pošteno, dosledno in po svojem najboljšem prepričanju zastopajoč na jedni strani učiteljske koristi, na drugi strani pa ozirajoč se na finančne moči naše dežele, kakor so to povdarjali v javni seji. — O surovem debeluharskem tonu »Narodovem«, ki se vali po tej »Narodovi« notici, ne izgubimo nobene besede, ker se mej dostojnimi ljudmi sam obsoja. Molière je svojedobno dejal svojemu Trissotin-u: Vous donnez sottement vos qualites aux autres.

(Slovensko gledališče.) Včeraj smo prvič na slovenskem odru čuli slavno Leoncavallovo opero »Pagliacci« — »Glumači«. Opera je dosegla velik uspeh s svojo ognjevito godbo. Sosebno je ugajal koncem prvega dejanja prelep zbor, posnemajoč glas zvonov. Občinstvu ste se predstavili včeraj dve novi moči: operna pevka gđ. Ela Noema in tenorist g. Anton Lebeda. Gđ. Noema (Nedda) je povse prodrla s svojim zvonkim petjem in živahnim igranjem. Slovensko gledališče ima letos tako izborne pevke, kakeršnih doslej še ni imelo. G. Lebeda (glumač Beppo) včeraj ni mogel pokazati svoje sposobnosti, pač pa je gosp. Desari (glavar glumaške družbe Canio) pokazal se v znatno boljši luči nego zadnjič. Izrazovito njegovo petje, združeno z umetniško igro je včeraj občinstvo burno odobraval. G. Noll je igral škodoželjnega glumača Tonio dobro, pevske točke si pa ni dobro memoriral. Mladega kmeta Silvija je pel g. Polasek. Nedostajalo mu je šole, kar se pa lahko popravi, ako bode svojemu glasu dobil še — podporo za izobrazbo. Zbori so bili izborni študirani. Dejanje nove muzikalne drame je v kratkem to-le: Glavar glumačev Canio ima koketno ženo Neddo, ki ga vara z mladim kmetom Silvijem. Ženo zasleduje tudi gobasti glumač Tonio, katerega Nedda z bičem odpodi. Tonio opazi sestanek Nedde s Silvijem in poln maščevalnih mislij hiti po Canija. Canio leti za roparjem rodbinske sreče, a ga ne dobi. Potrt pride nazaj in pretresljivo toži svoje gorje. Skoro se vdrami z sarkastično tolažbo: »Vsaj sem le bajazzo!«, kateri mora kljub duševnim bolim igrati, da se smejo ljudje. Ljudje prihajajo, da vidijo igro. Igra se prične. Glumači igrajo rodbinsko dramo. Canio igra varanega moža. Nakrat zahteva od žene ime njenega zapeljivca. Poslušalci burno ploskajo, misleč, da Canio tako izborni igra. Nedda ga zasmehuje. Canio zbesni in zabode Neddo, ki kliče na pomoč Silvija. Silvijo prihiti. Srdit plane Canio nanj ter tudi njega zabode. Stojč nad mrtvimi trupli zapoje Tonio: »Končan je igrokaz«. — Gledališče je bilo razprodano.

(Učen zgodovinar) je ljubljanski gimnazijski profesor Matevž Klimesch. Zlasti dobro je poučen o Slovanih, o katerih ve povedati pri vsaki priliki kaj novega, doslej še neznanega. Pred kratkim je povedal osmošolcem, da je zgodovinska laž, da so papeži kedaj dovolili blagovestnikom sv. Cirilu in Metodu slovansko liturgijo, in da je neresnica, da sta ta dva moža brala kedaj slovansko mašo. Ko so učenci želeli vedeti dokazov, se je učeni gospod odrezal: »Wir werden hier nicht politisieren!« Skrajni čas je, da bi pač dež. šolski svet nekoliko popolitiziral s tem gospodom.

(Iz blejskega kota), 28. septembra. G. »Narodov« dopisnik je v št. 216 z dne 21. sept. odgovoril na popravek g. Oblaka v »Slov. Narodu« in moje odprto pismo v Slovincu. Dobro! Gosp. dopisnik pravi, da popravka in odprtega pisma ne bo popravljaj. Prav pametno in modro! S tem gospod očitno prizna, da je obrekoval in sumničil, ko je g. Oblaka dolžil, da je v letošnji sezoni iz sebičnosti po dvakrat maševal, da ptujim gospodom ni hotel dajati prenočišča v otoškem župnišču, da je tudi trdil neresnico, ko je pisal, da je blejska liberalna stranka g. oskrbnika M. Tavčar-ja pri knezu očrnila in ga hotela iz službe spraviti. Ta dejstva, g. dopisnik, sami priznavate, ker na nje ne morete odgovarjati. S tem ste nam, blejskim duhovnikom, dali očitno zadoščenje. Lepa hvala! Toda zakaj pridete z novim sumničanjem, zakaj z novimi napadi na dan? Oprostite, da Vaše ravnanje zopet plemenito in liberalno imenovati ne morem. Ker smo Vam dokazali, da župnik od nedeljskih sv. maš nima kacega dobička, pravite, da je lansko leto imel g. Oblak v Ribnem vsaj indirekten dobiček od druge sv. maše. G. dopisnik, zakaj niste bili tako modri, da te svoje trditve tudi takoj dokazali niste? Vi ste radovedni, zakaj je g. Oblak staro šolo kupil. Umirite se! V škodo grajske fare gotovo ne. Knezoškofijski ordinarijat bi mu bil to prepovedal. Kolikor je bila šola vredna za Vašega somišljenika, ki jo je dražil, toliko je vredna tudi za grajsko faro, pravijo pametni Blejci. S čegavim denarjem se je šola kupila? Odveč ste radovedni. Na to vprašanje Vam odgovori g. Oblak, ko Vas pride

prosit, da mu jo pomagata plačati — poprej ne. Blejski reveži se Vam smilijo. Nam tudi! Kaj ko bi grajska cerkev, ko si nekoliko opomore, nekaj teh ubožčkov vzela v staro šolo. Ali bi ne bilo to plemenito, g. dopisnik? Tudi reveži bodo s tem veliko bolj zadovoljni, kot na prostoru, katerega jim je odločil g. I. Peternelj. Moje mračno ime, ki se med imeni drugih odbornikov belanskega gasilnega društva blesti na gasilnem domu, Vas v oči bode, g. dopisnik. Mene — tudi! Vi pravite, da tega nisem zaslužil. Istega mnenja, kot vi, sem jaz. A, če Vam povem, da je to grozovito pregreho zakrivil g. načelnik našega društva brez moje in brez vednosti ostalega odbora, da je ono ploščo sam plačal in vzdati ukazal, mi tega pač ne boste vrjeli, ker moram po Vaši sodbi pred svetom veljati — kot slavohlepnež. Ko bi jaz enako hotel pisati kot Vi, bi n. pr. takole lahko pisal: G. P. je na banketu ob otvoritvi nove šole naprosil g. Pl., naj povečuje in v zvezde kuje njegove zasluge za Bled. — Kaj bi Vi na tako sumničenje odgovorili? Rekli bi: To je perfidno, kdo more g. P. tako napadati. In prav bi imeli! G. P. poznam kot nesebičnega in neslavohlepnega moža, zato bi o tem gospodu nikdar ne zapisal take trditve — Vi pa, g. dopisnik, o meni enako pišete, ko vendar še osebno nikdar občevala nisva. Denite, kakor v »Narodu« pišete, roko na srce in govorite čisto resnico, brez zavijanja in hinavstva, in povejte: Ali je plemenito in liberalno svojega političnega nasprotnika tako obsoditi, ko Vi mene? Vi pišete: Vi nas hočete učiti olike, omike in plemenitosti... Da, g. dopisnik, nekaterim izmed Vas so te čednosti sila potrebne, ker jim celo navadnega »takta« manjka. Evo Vam dokaza! Na banketu pri otvoritvi nove šole je vstal mož, akademik, ki je v svoji napitnici naravnost žalil g. župnika in našo stranko. Splošno ogorčenje, kajti gg. Verderber in nadučitelj Rus sta naravnost zatrjevala, da ta mož, ki je tako netaktno govoril, oficijelno na banket niti vabljen ni bil. G. nadzornik Žumer in drugi možje Vaše stranke so splošno obojali njegov nastop. G. dopisnik! Ali pa Vi odobrujete tako netaktnost, katero obojajo prvaki Vaše stranke? Ako to, podpišite, prosim, pod prvi Vaš dopis v »Narodu« svoje čestito ime in če prav niste pohajali dunajskega vseučilišča, zatrjujem Vas, da postanete diplomovani doktor olike — na Bledu. Grajsko cerkev pa le prav pogosto popisujte v »Narodu«! Revica je že od leta 1835 odločena, da se podere. Morda Vaši dopisi vendarle ganejo tudi Vaše petične strankarje, da se tako navdušijo za novo cerkev kot za novo šolo. Tudi Vaše ime se bode potem v zlatih črkah lesketalo nad portalom. Vi in jaz — oba bova ovekovčena, Vi — na veličastni grajski cerkvi, jaz — na revnem belanskem gasilnem domu. Upam, da nadaljni boj opustiva. Bojim se namreč, da najini dopisi tako »Narodu« kot »Slovincu« presedajo in jih bosta oba gg. urednika, ako jih še kaj zagrešiva, imela le za uredniški koš. M. Mrak.

(Okrajnim glavarjem v Velikoven) je imenovan g. Franc Mayrhofer pl. Grünbühel. Slovensko ne zna!! Mi smo svoje stališče do tega imenovanja že pred časom označili! — Dosedanji glavar g. R. Kreuter pride za poročevalca k deželni vladi v Celovcu. — Tajnik dež. vlade g. Jan vitez pl. Rainer je od okrajnega glavarstva celovškega premeščen k dež. vladi.

(Občinski svet ljubljanski) ima prihodnjo redno sejo v torek, 3. oktobra ob 5. uri popolne v mestni dvorani, na katere dnevnem redu so poročila personalno-pravnega, finančnega, stavbnega in šolskega odseka.

(Slovensko gledališče.) V nedeljo dne 1. oktobra uprizori se drugičrat velezabavna iz francoskega za slovenski oder prirejena veseligr »Potovanje gosp. Fajdige«. — V torek dne 3. oktobra v predvečer imenodana Njeg. Veličanstva v slavnostno razsvetljenem gledišči poje se nova opera Leoncavalla »Glumači« in igra se duhovita veseligr »Jaroslava Vrchlickega« v »Diogenovem sodu«. V četrtek dne 5. oktobra noviteta, velika drama Langmannova »Jernej Turazer«.

(Iz Savinjske doline) se nam poroča o hmelju: Hmelj je bil padel že na 50 in 60 kr. kilo, a cena je kmalu poskočila na 70, 80 in celo 85 kr. Zdaj pa je naenkrat zopet padla na 50 in 60 kr. Taka je židovska »švindlarija« s hmeljem, da nima

dva dni jednake cene. Grdó delajo tudi nekateri prekupci, kateri kmeta preveč privijajo, da dobe hmelj ceneje od njega.

(Na Gomilskem) se ustanovi v nedeljo »bralno društvo«. S tem društvom bo potem v vranskem okraju imela vsaka župnija razun jedne svoje bralno društvo.

(Državna podpora.) Poljedelsko ministerstvo je kmetijski podružnici v Kovorju za stroje dovolilo 200 glđ. podpore.

(Slavnostna otvoritev Hausenbichlerjeve koče na Mrzlici) (1100 m) se je vršila včeraj ob navzočnosti 250 zavednih Slovencev. Koča in veliki križ pred kočo sta bila slovesno blagoslovljena. Ob otvoritvi je govoril učitelj g. Petriček, ki je oddal kočo v last »Slov. planinskemu društvu«, v čegar imenu je lepo govoril g. Verovšek. Z vnetimi govori vzbujal se je spomin na pokojnega rodoljuba Hausenbichlerja. Na predlog prof. Frischaufa se je poslala cesarju udanostna izjava. V ime »Savinjske podružnice slov. plan. društva« pozdravljaj goste g. nadučitelj Kobek, g. Kač pa je v svojem govoru slavil pri prosti narod naš. Prosta zabava je bila med to složno družbo jako iskrena.

(Zadružno skladišče v Sinčivasi.) Poroča se nam: Stavba novega skladišča v Sinčivasi stalno napreduje, vedno večje je pa tudi med našimi zanimanje za važno podjetje. Zanimajo se zanje seve tudi nasprotniki, kajpak po — svoje! Čutijo, da se po tej poti manjša njihova moč, in od tod tolika jeza. — Podružnica skladišča v Velikoven, v prej Kabonovi hiši blizu Sternwirta, se otvori v sredo dné 4. oktobra in se bodo ta dan že sprejemali razni pridelki. Otvoritev skladišča v Sinčivasi bode v nedeljo dné 15. oktobra, in sicer prav slovesno. Ob 1. uri popoldne bo blagoslovljenje skladišča, potem pa zborovanje, za katero je naprošenih več izvrstnih govornikov. — S tem bo storjen prvi veliki korak k stanovskemu združenju na slovenskem Koroškem. Temu bodo sledili kmalu še drugi.

(Slovensko politično društvo v Mariboru) je imelo, kakor smo že ob kratkem omenili, minolo nedeljo občni zbor, na katerem je drž. poslanec dr. Gregorec jako pikro govoril o naših političnih razmerah. Dr. Pipuš je utemeljil resolucije gledé slovenskega vseučilišča in nadsodišča v Ljubljani, celjskih izgrediv in hrvatsko-slovensko vzajemnosti. V odbor so bili voljeni: Dr. Glaser, odvetnik v Mariboru, predsednik; drž. odbornik Fr. Robič, dr. Glančnik, odvetnik v Mariboru; dr. Kovačič profesor in urednik v Mariboru; dr. Pipuš, odvetnik v Mariboru; Lorber, veleposestnik pri Mariboru, dr. Gregorec, kanonik v Novi cerkvi, dr. Jurtela, odvetnik v Ptuj, dr. Hrašovec, odvetnik v Celju, Rogina, veleposestnik pri Slovenskem Gradcu.

(Na kerist družbi sv. Cirila in Metoda) je jutri v »Narodnem Domu« v Celju predstava igre: »Revček Andrejček« Začetek ob 7. uri.

(»Kneippovci« v Ljubljani.) Piše se nam: Včeraj se je v gostilni pri »zlati ribi« ustanovilo društvo vodnih prijateljev. Navzočnih je bilo okolu 20 gospodov, ki so velezanimivo debatovali o Kneippu in o Bilcu. Radi jednega Nemca, so večinoma nemški razpravljali. Bil je navzočen tudi župan g. Hribar. G. župan je tudi posegel nemški v debato na ljubo čevljarskemu mojstru Lukas, ki je sicer vse časti vreden Kneippovec, ki je pa že toliko let v Ljubljani, da bi lahko vsaj županovo slovenščino razumel. Končno je padel predlog, da bi se novo društvo imenovalo po Kneippu in Bilcu, za kar je bil tudi gospod župan, ter je bil vsprejet predlog g. A. Kleina ml., da se društvo imenuje »Društvo Kneippovcev v Ljubljani«. Ker bode mesto dalo društvu potrebni prostor brezplačno, namerava društvo maja meseca pr. l. otvoriti zdravišče. Včeraj se je tudi dejalo, da bi društvo prirejalo nemška predavanja in samo pojasnila dajalo v slovenščini. To bi bilo pač čudno postopanje, katerega bi morali odločno — kneippiati. V pripravljalni odbor so bili izvoljeni gg.: Anton Klein ml. predsednikom, Fran Pauer, podpredsednikom, Petevsig, tajnikom, Franchetti, blagajnikom in odbornikom Lukas.

(Utonil) je včeraj v Gruberjevem kanalu petletni sinček predilniškega delavca, Jožef Lukner. Ob delavskih hišah je spuščal v zrak papirnatega zmaja. Gledal je za njim, kako se vije po zraku,

hipoma pa mu zmanjka tal in pade v vodo. Njegovi tovariši so hiteli po pomoč, ki je pa došla prepozno. Oče in mati pustila sta sinčka samega doma, da sta šla na pokopališče na grob otroka, ki jima je umrl predvčerajšnjim.

(Uspesobljenostni izpiti) za ljudske in meščanske šole pred ljubljansko komisijo se začno dné 3. novembra tega leta. Prošnje je poslati do 30. oktobra tega leta.

(Za živinorejce.) Deželni odbor bo letos ob priliki premovanja goveje živine v Novem Mestu dne 16., v Logatcu dne 18. in v Lescah dne 19. oktobra nakupoval lepe, 1½, do 2 leti stare čistokrvne plemenske bika sive in cikaste barve, na kar se živinorejci, ki bi imeli dobrih takih bikov na prodajo, opozarjajo, da jih ob dotičnem času priženo v omenjene kraje.

(Iz Krepe) se nam poroča, da je bil na mesto umrlega gospoda načelnika prostovoljnega gasilnega društva enoglasno izvoljen gospod Jurij Magušar, trgovec in posestnik v Kropi.

(Plemenske blike) bode deželni odbor kranjski oddajal meseca oktobra in sicer plemenjake pincgavske in tudi sive pasme proti povračilu polovice nakupnih stroškov v prvi vrsti občinam, v drugi vrsti pa tudi zasebnim živinorejcem. Prošnje za bika poslati je do 15. oktobra t. l. deželnemu odboru kranjskemu v Ljubljani, vsaki prošnji pa se mora priložiti znesek 10 glđ., kateri zapade, če prosilec noče prevzeti odkazanega mu bika.

(Umrli) je v Celju dne 24. t. m. Pavel Leitgeb, c. kr. okr. šol. nadzornik. Bil je sicer nemškega mišljenja, vendar Slovincem prijazen.

(Petres) smo čutili v Stopičah 28. t. m. ob dveh 16 minut popoldne.

(Naša straža.) Mož popolnoma vešč v občinskih stvarih bi rad nastopil službo občinskega tajnika. Ako bi ne bila velika občina, prevzel bi tudi posel občinskega sluga. — Pisar išče službe. Zmožen je v pisavi in govoru slovenščine in nemščine. — 28letni mož, oženjen, sposoben v govoru in pisavi slovenščine in nemščine prosi službe pisarniškega sluga. Prevzel bi tudi kak drug primeren posel.

(Ustrelil) se je v Celju dne 25. t. m. stotnik 27. pešpolka, Vencelj Flegler.

(Ogenj.) Dne 26. t. m. je osemletni Franjo Zabret iz Topolja v kamniškem okraju zažgal kozolec posestnika I. Lapa. Ljudje so še pravočasno pogasili ogenj ter rešili polovico kozolca.

(Nove orožje.) Kaj, zopet novo orožje? Da, Francozi so si izmislili sablje, s katerimi more vojak tudi streljati. Ta sablja, kedar je nabita, je seveda precej težja. Kaj vse še izumijo, da več krvi prolijejo!

(S čim se ljudje pečajo?) Razni čudaki so na svetu, ki ubijajo svoj čas. Tako je neki Anglež štel črke in vrste Shakespearovih spisov ter dočgal, da je najdaljše delo »Hamlet«, ki v angleškem izvirniku šteje 3930 vrst ali 29.482 besed ali 120.050 črk. Za »Hamletom« pride drama »Antonij in Kleopatra«, dalje »Mocbeth«, ki šteje 2103 vrst itd.

(Iz življenja kitajske cesarice.) Sedanja kineska cesarica-vdova je iz jako revne družine, ki niti kruha ni imela vedno na mizi. V največji stiski sta oče in mati to svojo hčer izločila na trgu, da jo prodasta, kar je na Kitajskem dovoljeno. Kupi jo neki kitajski general, ki jo pozneje vsprejme kot pravo svojo hčer. Preskrbi jej tudi najboljše učitelje. Slučaj je hotel, da je bil premeščen na cesarski dvor, kamor je vzel seboj tudi krasno svojo hčer. Pri neki priliki jo opazi sam vladar nebeškega carstva in se zanima za njo. General mu je po kitajski navadi pokloni v dar cesar jo sprejme in kmalu izbere za svojo prvo ženo. Sedaj je 63 let stara vdova, ki neomejeno vlada največje cesarstvo.

(Sejmi po Slovenskem od 2. do 7. oktobra.) Na Kranjskem: 2. v Novem mestu, Kostanjevici, Litiji, Starem trgu, pri Fari, na Jesenicah, v Gor. Logatcu, na Vidmu ob Krki in Št. Rupertu; 3. v Metliki, pri Sv. Heleni; 4. v Motniku, Zagorju na Notr., Zdenski vasi in Šturiji; 5. v Toplicah in Št. Petru na Notranjskem; 7. v Tržiču. — Na sloven. Štajerskem: 2. v Arnužu, Konjicah, Dolu pri Hrastniku, pri Sv. Urbanu pri Slivnici; 4. v Artičah, Žalcu in na Ptujem; 7. v Poličanah. — Na Koroškem: 4. v

Trebižu in St. Vidu. — Na Primorskem: 2. v Hrpeljah, Šmarju pri Kopru, Padovi; 4. v Veroni in Basunu (14 dni); 5. v Gorici; 6. v Glemoni.

Društva.

(Vabilo.) »Slovenska krščansko - socialna zveza« vabi k proslavi Mihaelove nedelje dne 1. oktobra t. l. Vpored: Dopoldne ob četrta na 10 sveta maša v nunski cerkvi, zvečer ob četrta na 7. uro družbinski večer s petjem pevkega zbora »Katoliškega društva rokodelskih pomočnikov«, komični prizori, burka »Štempihar mlajši«, laterna magica, prosta zabava. Vstop članom krščanske socialne organizacije prost. Odbor vabi k najobilnejši udeležbi.

(Koncert litijske godbe pri Virantu) v nedeljo dne 1. oktobra t. l. se vrši po nastopnem sporedu: 1. »Napreja«, koračnica. 2. »Mazurka«. 3. »Potpourri«, venec slovanskih pesnj. 4. »Castaldo«, koračnica. 5. »Slovo lastovice«, valček. 6. »Spomladanska cvetka«, polka franc. 7. »Vitežny pochoď Sokolu«, koračnica čeških sokolov. 8. »Mazurka«. 9. »Pozor«, koračnica. 10. »Kdo je mar«, polka hitra. Koncert se vrši pri ugodnem vremenu na vrtu, pri skrajno neugodnem pa v notranjih prostorih. Začetek točno ob 4. uri popoldne. Vstopnina 20 kr. za osebo.

(Pevsko društvo v Šturiji) priredi 1. oktobra ob svoji 10letnici koncert pod vodstvom g. Vogriča v društveni dvorani. Začetek ob 4. uri popoldne. Vstopnina 20, s sedežem 50 kr.

(Ciril Metodove podružnice zborovanje v Marenbergu.) Podružnica Ciril in Metodovega društva za Vuhred-Marenberg imela je 17. kimovca svoje letno zborovanje na »Stari pošti« ali v našem »Narodnem domu«, kjer je slovenska gostilna, Posojilnica, zavžitno društvo in »kršč. podporno delavsko društvo«. Nikdar še ni bilo zborovanje pa le od kmetiškega prebivalstva tako izorno obiskovano kakor letos v našem »Narodnem domu«. Vendar pripomnimo, da odličnjakov bilo je bore malo, na katere smo se zanašali, ki tudi kaj darovati premorejo. Mogoče da so se slabega vremena zbal, ali nemirov, kakor se je letos po mnogih krajih godilo. Opomnimo pa, da je bilo zvečer lepo vreme in popolnoma mirno. Komur toraj gori srce za narod naš, ostane naj pajdaš in nevtrajšljiv mejaš. Ne boji se nikakega vremena, še manj škiljavega sovražnika. Tukaj ob meji je vzajemno neprestrašeno in strogo delovanje potrebno. Brezdelaven, omahljiv, bojazljiv nikakor ne sme biti, kdor želi nositi ime narodnjaka. Tukaj se širi glasito po Marenberškem trgu: naj si napravljajo Slovenci posojilnice, društva, katerakoli hočejo, šola pa je vendar naša in bo vso okolico ponemčila. Tako mnenje, take nade imajo naši nasprotniki tu govoreč: naj delajo Slovenci kar hočejo, šola je nemška je v naših rokah, otroci morajo postati Nemci ali vsaj nemčurji in v kakih tridesetih letih bo vse nemško. Dragi domoljubi, ako mežimo in se ne ganemo, bodo naši potomci rekli: dremali so, spali so, niso ničesar storili. Pravil mi je nekdanji stari Marenberžan, pred 80 leti je v Marenbergu malokdo govoril nemški, in zdaj malokdo slovenski in to po tem, ker so v Jozefinskem času dobili nekega Nemca iz Grada za učitelja; ker je ta vedno le nemško idejo otrokom v glavo zabijal, se jih je mnogo ponemčilo. Iz otroka lahko napravi kar hoče. Na zborovanju je enako gospod dr. Pipuš, odvetnik v Mariboru, sijajno v svojem govoru navzočemu občinstvu razkladal in dokazoval, da nemška šola otrokom iztrga vso ljubezen do slovenščine. Edino narodna šola dosega svoj namen in tudi zna le značajnega otroka izgojiti, nasproti nemška šola ga pa pokvari. Je li bo učitelj, ki ne ljubi slovenskega naroda otroku ljubezen do istega vcepil? Nikoli. Kdor sam sebe dobro spozna, bo tudi sam sebe spoštoval, bo postal značajan rodoljub in se bo za tujcem klečapljal, in se pustil od njega voditi, kakor slepec. Tako in enako so radi poslušali kmeje iz okolice, kojih je posebno veliko bilo iz Mute, kjer se že sruje slovenska šola. Na zborovanju je bila splošna želja slišati, naj se le kmalo otvori. Enako nam je potrebna v Marenbergu, kajti v petrazredni novi nemški šoli se ne bo nikdo za Slovenca izgojil, kjer je že napis »Volkesschule« v nemški trobojnici. Slavna društva, Ciril in Metodovo, Straža, kakor tudi drugi domoljubi pridite nam na pomoč, da tudi v Marenbergu moremo kmalo začeti zidati slovensko šolo, kojoj slovenski okoličani in pametni Marenberžani željno pričakujejo, kajti v Marenbergu je razun pet »nemškonacionalcev« še mnogo ljudi, ki svojim otrokom ne branijo slovenskega poduka, temveč želijo, da se v slovenščini podučijo, ker je v vsakem slučaju dobro, ako otrok več jezikov zna, ker tudi več velja. Na delo toraj, dokler je še čas, in vdeležujmo se radi zborovanj. Pomagajmo si sami in Bog bo naše delo blagoslovil, da se mladina ne bo izgojevala v isti šoli, kojoj so odpadniki od Rima postavili, in v kateri bi se le nemški janičarji izgojili.

Darovi.

Uredništvu došli darovi za Jeranovo dijaško mizo: gosp. J. Brence, župnik v Preski 2 gld., g. M. Škerjanec, kaplan v Zagorju 4 gld., gospa Hribarjeva mokařica v Ljubljani 2 gld., g. A. Hočevār, župnik na Brezovici 3. gld., M. I 5 gl., g. I. Tavčar, župnik v Lešah 5 gld., g. M. Narobe, župnik v Zapogah 5 gld. Neimenovana gospa 3 gld. — Bog plačaj!

Telefonska in brzojavna poročila.

Ministerska kriza.

Dunaj, 30. septembra. Pri včerašnjem vsprejemu opozicijskih voditeljev je apeloval cesar na patrijotizem strank, naj podpirajo uradniško ministerstvo in strankarsko stališče podrede splošnemu interesu. S poslancem dr. Luegerjem je govoril cesar o škodi, ki jo je povzročila zadnja povenjenj.

Dunaj, 30. septembra. Štajerski ces. namestnik grof Clary-Aldringen je poklican, da sestavi uradniško ministerstvo. Nemško-liberalni viri navajajo sledeča imena: Clary predsednik, Körber notranje, Welsersheimb deželno brambo, Böhm-Bawerk finance, Wittek železnice, Hartel nauk, Klein pravosodje, Stibral ali Weigelsperg trgovino, Blumfeld poljedelstvo.

Dunaj, 30. septembra. Današnji dunajski listi pričakujejo, da bo grof Clary danes ali jutri dognal sestavo novega kabineta. »N. Fr. Presse« poroča, da je cesar odložil za danes določeno potovanje k velikim lovom na 4. oktobra.

Dunaj, 30. septembra. Novo ministerstvo po sporočilih nem.-liber. listov razveljavi brezpogojno jezikovne naredbe ter potem predloži načrt jezikovnega zakona za Češko in Moravsko. Jezikovni zakon za vso državo predloži parlamentarno ministerstvo, kateremu se sedaj snujče kmalu umakne.

Dunaj, 30. septembra. Po nemških virih opiralo se bo novo ministerstvo na nemške stranke razen skrajnih radikalcev, na del Poljakov, na Italijane in del katol. ljudske stranke. Po čeških in poljskih virih pa je desnica še vedno solidarna.

Postojna, 30. sept. Velik požar je včeraj vpepelil v vasi Strmici v župniji Studeno 17 hiš z vsemi gospodarskimi poslopji, v ognju je umrla tudi gospodinja Marija Podboj.

Celoveo, 30. septembra. Bivši deželni šolski nadzornik Gobanc, znani nasprotnik Slovencev, je sinoči umrl.

Praga, 30. septembra. Izvrševalni odbor čeških državnih in deželnih poslancev sklicuje k skupni seji, ki se vrši v ponedeljek in pri kateri bo razgovor o stališču nasproti novi vladi.

Brno, 30. septembra. Socijalistiški strankarski shod je včeraj zaključil zborovanje. Prihodnji kongres se vrši v Krakovem. Dr. Adler je poročal o razporu mej francoskimi socialisti in izražal upanje, da se razpor v kratkem poleže.

Budimpešta, 30. septembra. Ministerski predsednik Szell je v včerašnji seji odgovoril posl. Košutu, da se tudi vlada ne prižadeva dognati določitev kvote po kroni, marveč rednim parlamentarnim potom. Minister upa, da se to zgodi, ako pa ne, se bo o tem nadalje govorilo. — Prihodnja seja je v ponedeljek. Na dnevnem redu je volitev delegatov.

Kapstadt, 30. septembra. Krüger je včeraj odgovoril na zadnjo Chamberlainovo brzojavko, da se Transvalci ravna strogo po londonski pogodbi iz leta 1884. Vprašanja gledé pokroviteljstva se odgovor ne dotika.

V vsakem gospodinjstvu pripetě se pri raznih opravilih ranjenja, radi katerih treba previdnosti, da se prepreči vnetje ali pa onesnaženje. V to pa naj se vporabijo sredstva, koja rane hlade in bolečine olajšujejo ter celjenje pospešć. Slovit, skoro v vsaki domači lekarni se nahajajoće prašk o mazilo je pač najboljšě sredstvo, katero ima vse lastnosti za tako uporabo. Dobiti je v vseh lekarnah.

Za družino najvažnejše vprašanje so zdravilni učinki živil in užitnin, katere se uporabljajo. Telesna dobroćutnost, krepko razvijanje otrok, dostikrat celo dolgo življenje zavisi od tega, kaj se uživa. Kako resno dolžnost imajo torej matere, hišne gospodinje, vzgojiteljice. Kljub temu spoznanju se vendar vse preveć spregleda radi navade, in marsikatera mati, katere ve, da bi ne storila prav, ako bi dajala otrokom upijanljivih pijać, pripravlja zanje bobovo kavo, katere ima prav tako slabe posledice! Ne moremo nikoli dovolj povdarjati, da je Kathreiner-Kneippova sladna kava jedina zdravju koristna kava, katero je že preskusilo na stotisoće družin in ki se je vselej nad vse dobro obnesla. Ako se rabi kot primes, stori bobovo kavo skoro neškodljivo in poveća ter zboljša celo njen dobri okus. Toda nujno treba opozarjati, da ima samo Kathreiner-Kneippova sladna kava omenjene izvanredne prednosti in da se mora varovati pred vedolm slabim ponarejanjem. Pristni Kathreiner se dobi povsod, toda le v znanih izvirnih zavitkih z imenom »Kathreiner«, prodajati se torej ne more in ne sme nikoli »na vago«.

Umrli so:

28. septembra. Ana Šinkovic, delavćeva hći, 11 dni Florijanske ulice 15, črevesni katar.

V bolnišnici:

28. Meta Strah tesarjeva žena 62 let je bila umirajoća pripeljana.

Meteorologićno poroćilo.

Višina nad morjem 306.2 m., srednji zračni tlak 736.0 mm.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Pudavina v 24 urah v mm.
29	9. zvečer	735.3	12.6	sr. sever	oblačno	
30	7. zjutraj	734.5	11.5	sl. jug	pol obl.	23.6
	2. popol.	733.4	17.6	sl. svzh.	«	

Srednja včerašnja temperatura 13.0°, normale: 13.0°.

Šablone za sobne slikarje, najnovejše in najlepše vzorce, imata v veliki izbiri v zalogi BRATA EBERL v Ljubljani, Franciskanske ulice. Vnauja naročila proti povzetju. 228 17 11-6

Pouk 791 4-1

v krojnem risanju (Schnittzeichnen) in praktičnem izdelovanju oblek

daje Fani Komar, oblast. konces. učni zavod v Ljubljani, Sv. Petra cesta 26.

Modni salon.

Sprejemajo se gospodićne tudi na hrano in stanovanje.

Kdor hoće

svoje pridelke najugodnejše prodati ali v mojem skladišču shraniti, ali tudi kakoršnokoli blago nakupiti, obrne naj se zaupljivo na mene. Preskrbim toćno in za majhno provizijo. 772 6-2

Alojzij Grebenc

avtor. javna tehtnica in komisijonalna trgovina v Trstu ulica Torrente 30-32.

Ovinjene (weingrüne) sode

razlićne, majhne in velike, stare in nove

prodaja

J. Buggenig,

sodarski mojster, 775 3-2

Cesta na Rudolfov kolodvor v Ljubljani.

MATTONIJEV
GISSHÜBLER
naravna
alkalićna kislina
ki se po izreku medicinskih avtoritet s posebnim vspehom rabi pri boleznih:
motenem prebavljenju,
želodćnem kataru, slabem želodcu, pomanjkanju slasti do jedi, zgagi itd., ter
katarih v sapilih,
zaslizenju, kašlju in hripavosti. (III.) 20-39
Izvirak: Giesshübl Sauerbrunn,
želez. postaja, zdravilno kopališće pri Karlovih varih.
Prospekti zastonj in franko.

Koledar

katol. tiskovnega društva za l. 1900,

krasno vezan, z jako zanimivo in rabno vsebino, z vrtnim koledarjem, z imenikom učencev, z zapisnikom bolnikov, gospodarskim zapisnikom itd. stane v »Katol. Bukvarni« 1 gld. 20 kr. Udom tiskovnega društva je brezplaćen.

ANT. PRESKER
krojač v Ljubljani,
Sv. Petra cesta št. 6
se priporoča preč. duhovščini
v izdelovanje vsakovrstne
duhovniške obleke
iz trpežnega in solidnega
blaga po nizkih cenah.
Opozarja na veliko svojo zalogo
izgotovljene obleke
posebno na **haveloke** v naj-
večji izbiri po najnižjih cenah.
227 54

Službo občinskega tajnika
želi sprejeti bivši šestošolec. 759 2-1
Njegov naslov pové upravništvo »Slovenca«.

Trgovski pomočnik,
vešč v trgovini z mešanim blagom in železnino,
išče službe.
Ponudbe naj se blagovolijo poslati pod št. 100
poste restante **Laze pri Kamniku.** 773 3-2

Vsestransko jako pohvaljena
„Vzgoja in omika ali izvir sreče“
(neobhodno potrebna knjiga za vsakega človeka, kateri se
hoče sam lahko in hitro navaditi vsega potrebnega, da more
sebe in druge blaziti in prav olikati), se dobi za predplačilo
1 gl. 80 kr., po pošti 1 gl. 90 kr., ali proti poštnemu
povzetju pri **Jožefu Valenčiču v Ljubljani, Stari**
trg št. 4, III. nadstropje. 717 21-5
Založnik, ozir. prodajalec je voljan nerazrezano in čisto
knjigo v treh dneh tudi nazaj vzeti in denar povrnuti.

Prodajalnica
je oddati
z vsem skupaj ali pa samo oprava v **Ljubljani,**
Rožne ulice šte. 11. 788 3-2

Izvrstna, naravna hrvaška
vina
priporoča iz svojega kleta
Mirko Broz v Zagrebu
Oddaja jih v sodih od 50, 100, 200, 300 l.
itd. po 23, 23, 24, 25, 26 liter iz let 1895, 1896,
1897, 1898. Sode računam posebej ali nazaj jem-
ljem franko. Vsa moja vina so analizirana in jamčim
za njih naravnost. 726 50-10

Redka priložnost za nakup pohištva.

Jan. Dogan-a
mizarski pohištveni obrt
v Ljubljani 650 22-9
na Dunajski cesti št. 15 (v Medjatovi hiši)
priporoča svojo dobro vrejeno

zalogo
vsakovrstnega likanega
in politiranega
pohištva.

gld. 5, 7-50, 10, 12, 14.
Garniture, divane, madrace
7, 14, do 40 gld.,
madrace na peresih
8, 9 gld.,
dratene madrace
7 gld.,
pulke za mašne knjige
itd. itd. gld. 10, 15, 17.
Naročila se točno izvršujejo.
Cenilnik s podobami zastoj in franko.
Redka priložnost za nakup pohištva.

Vse stroje za poljedelstvo!
Vnoviž znižane cene!

Trijeri (čistilni) roji za žito v natančni izvršitvi. Sušil-
nice za sadje in zelenjavo. — Škropilnice proti
peronosperi, zboljšani sestav Vermolero. — Mlatilnice,
mlini za žito, stiskalnice (preše) za vino in sadje
različnih sestav (te stiskalnice imajo skoro ono 'lešilno' moč,
kakor hidravlične [vedovodne] preše). — Slamoreznice,
katere se jako lahko gonijo, po zelo zmernih cenah. — Sti-
skalnice za seno in slamo, ter vse potrebne, vsakovrstne
poljedelske stroje prodaja v najboljši izvršitvi

G. HELLER na Dunaju,
II/2 Praterstrasse 49.
Pred ponarejanjem se je posebno treba varovati!
Zastopniki se iščejo. 287 20-18

Mlin na prodaj
je na **Lazih hiš. št. 1,** občina **Zgor. Tuhinj**
nad **Kamnikom,** kakih 20 korakov od deželne
ceste oddaljen. Mlin je brez oprave. Vodna moč
je tolika, da žene 5 kamenov in stope. Pripraven
je tudi za fužino.
Več pové **Janez Hribar,** posestnik na
Češnjicah. 787 3-3

V strokovno dovršeno izvrševanje
stavbinskih kleparskih,
stolpnih in strešnih krovskih del 594 7-7
se priporoča prečastiti duhovščini, gg. podjetnikom in slavnemu občinstvu
ALOJZIJ LENČEK, stavbinski in galanterijski klepar
v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 21.

Dr. Rose-jev balzam | **Praško domače mazilo**
za želodec • **Iz lekarne B. FRAGNER v Pragi** •
je že nad 30 let sploh znano domače zdravilo, ki po-
življa okus in rahlo odvaža. Ako se redno rabi, ureja
želodčevo delavnost prav zanesljivo.
Velika steklenica 1 gld., mala 50 kr., po pošti 20 kr. več.
je staro najprej v Pragi rabljeno domače zdravilo,
katero rane čiste ohrani, vnetje in bolečine
lajša in hladi.
V pušicah po 35 in 25 kr., po pošti 6 kr. več.
varilo! Na vseh delih zavitka
je pristavljena postavno vpi-
sana varstvena znamka.
Glavna zaloga:
lekarna B. Fragner-jeva „pri črnem orlu“, c. kr. dvor. založiteljica, v Pragi,
Mala strana, vogal Spornjerjeve ulice.
Se vsak dan razpošilja.
V Ljubljani se dobiva pri gg. lekarnarjih: G. Piccoli, Ub. pl. Trnkoczy, M. Mardetschläger, J. Mayer, ter
v vseh drugih lekarnah Avstro-Ogerske. 760 26-2

Oton
Fettich-Frankheim
moški in ženski friser
Ljubljana
Kongresni trg šte. 17.
Strokovnjak
v zmivanji glave
izdeluje
vsa lasna dela.
Kite v vseh barvah v zalogi.
Lasje se kupujejo.

J. SOKLIC
v Ljubljani, Pod Trančo 1
priporoča osobito prečast. duhovščini in sl. občinstvu
v mestih in na deželi izborna svojo zalogo
cilindrov, mehkih in trdih
klobukov, 292 9
turistških klobukov, čepic,
Tovarniška zaloga
lodenih klobukov c. kr. dvornih
založnikov A. J. Pichler v Gradcu.
po raznovrstnih kakovosti blaga primerno nizkih cenah.

Moka
iz mlina **Vinko-ta Majdič-a** v **Kranju**
oddaje se po engros-cenah 259 44-29
v plombiranih vrečah po 10 in 25 kil v prodajalnicah
Maksa Domicelj-a
v Ljubljani, Rimska cesta. vis-à-vis Gorupovim hišam.
Dostavljanje na dom brezplačno.
Plombe originalne mlinske.
Moka oddaje se tudi v vrečah po 50, 85 in 100 kil.
Opozarja se, da priznani izvrstni izdelek prvega doma-
čega našega mlina dandanes tudi na tujem uspešno tekmuje
z izdelki vseh ogerskih mlinov.

DOBRA VARČNA KUHINJA.

Juhina zabela Maggi prekosi vse druge: vsako juho in slaboten bulon stori v trenutku dober in redilen, — le nekoliko kapljic je treba — Dobí se v izvornih stekleničah po 50 vinarjev po vseh prodajalnicah delikatez, dišav, kolonijalnega in špecerijskega blaga. Izvirne steklenice se po ceni napolnujejo z novo juhino zabelo Maggi-jevo. 830 12-11

G. Piccoli,
dvorni založnik
Nj. svetosti
papeža
Leona XIII.
lekarnar „pri angelu“
v Ljubljani, Dunajska cesta.

Železnato vino.
Kemične analize odličnih strokovnjakov, kateri so v
železnatem vinu
lekarnarja Piccoli-ja v Ljubljani
zmiraj potrdili navedeno množino
železa, so najboljši spričevali ter
dajejo največje poročilo za njega
učinek.
To vino je kaj dobro za slabo-
krvne, nerodne in vsled bolezni
oslabele osebe, za blede, sloke
(suhe) in bolehave otroke.
Cena poliliterski steklenici 1 glđ.
Naročila pošiljajo se z obratno pošto; poštino
plačajo p. n. naročniki. 827 57

Knjigoveškega pomočnika,
v svoji stroki popolnoma sposobnega (zavednega
Slovence ali Hrvata) sprejme takoj podpisana tvrdka,
kateri naj se pošiljajo ponudbe.
Knjigotiskarna in knjigovoznica Jos. Krmpotič
v Pulju (Pola). 797 1-1

Najnižje cene.

Največji izbor.

L. Mikusch
tovarna dežnikov,
Ljubljana, Mestni trg 15.

Ivan Škerjanec, gostilničar v Ljubljani,
Kopitarjeve ulice št. 6, priporoča
kranjske klobase
lastnega izdelka

iz zanesljivo prašičjega mesa. Razpošilja
tudi v zavojih po 5 glđ. in višje po pošti proti povzetju.
Vsak ponedeljek in petek večer, ter torek in
soboto zjutraj dobé se **sveže kranjske klo-**
baze za pečenje, prekajene pa vsak dan v gostilni,
kjer se toči pristno, naravno vino 743 6-4

Ker opustim trgovino
z umetnimi ovetlicami, venci, šopki itd.
prodajam vso zalogo svojo
globoko pod tovarniško ceno.
Posebno prodajalce tacega blaga opozarjam
na to ugodno priliko.
S spoštovanjem se priporočam

V. Elsner
776 3-2 v Ljubljani, Medarske ulice.

Št. 525.

Razpis.

792 1-1

Pri podpisani bolniški blagajni oddá se za dobo enega leta vožnja
za prigledovanje bolnikov po deželi.

V to svrhu določuje se

manjševalna dražba

ki se bode vršila ustmeno

dné 4. oktobra 1899. l. ob 8. uri zvečer

v pisarni podpisane blagajne in h kateri se vabijo vsi ljubljanski izvozniki.
Vsak dražitelj položiti mora pred pričetkom dražbe varščino v znesku
50 glđ. ali v gotovem denarju ali pa v vložni knjižici katerekoli hranilnice
ali posojilnice.

Zdražiteljeva kavcija se v blagajni pridrži, dočim se drugim draži-
teljem vrne po končani dražbi.

Ako bi se zdražitelj skesal in bi ne hotel vožnje prevzeti, razpiše se
ob njegovih stroških nova dražba.

Zdražitelj bode moral podpisati tudi pogodbo, katera se bode na dan
dražbe in pred nje pričetkom udeležencem prijavila.

Okrajna bolniška blagajna ljubljanska.

V Ljubljani, dné 28. septembra 1899.

Načelnik: **Iv. Kregar s. r.**

Kmetiška posojilnica ljubljanske okolice,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo,

v Ljubljani, Marije Terezije cesta hiš. št. 1,

v Knezovi hiši,

obrestuje hranilne vloge po

464 8-5

4¹/₂ odstotka

brez odbitka rentnega davka, katerega posojil-
nica sama za vložnike plačuje.

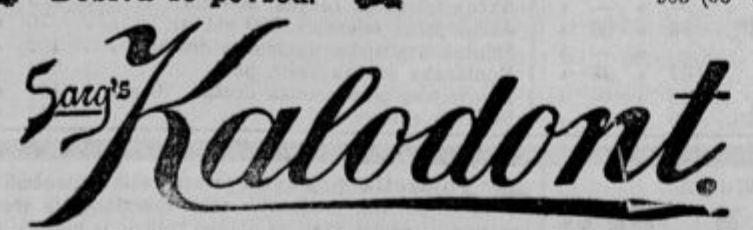
Uradne ure, razun nedelj in praznikov, vsaki dan
od 8. do 12. ure dopoldne in od 3. do 6. ure popoldne.

Poštnega hranilničnega urada št. 828.406,

Telefon šte. 57.

Dobiva se povsod.

905 (36-33)

— Najbolje in najceneje sredstvo za čiščenje zób. —

Največjo zalogo

izdelanih **nagrobnihih piramid** od črnega
švedskega **sijenita** in **granita** lastnega izdelka, kakor tudi **na-**
grobnihih spomenikov in **križev**
od najboljših in najlepših **marmorov** priporoča p. n. občinstvu po naj-
nižji ceni 794 6-1

Feliks Toman

kamnoseški mojster v Ljubljani, Reseljeva cesta št. 26.

Zahvala.

Podpisani štejem si v prijetno dolžnost, da izrazim javno svojo zahvalo
tukajšnjemu zastopstvu zavarovalnice banke

„SLAVIJE“ v Pragi,

katera mi je vled požara, ki mi je vpepelil 10. t. m. v mestnem logu
veliko zalogo sena s poslopjem vred. brez vsacih odbitkov v najkrajšem
času izplačala celo zavarovalnino.

Ob enem priporočam to edino slovansko zavarovalnico svojim so-
rojacom radi kulantne postrežbe kar najtopleje.

Ljubljana, dné 29. septembra 1899.

Jurij Jankovič,
posestnik.

790 1-1

Udano podpisani naznanjajo častitim kupcem, da zaradi
dražjega premoga slav. **trboveljske premogokopske družbe**
in zaradi zvišanih stroškov

od 1. oktobra 1899 naprej
cena premogu poskoči

in sicer tako, da stane

50 kg do	500 kg	v plombovanih vrečah	à	56 kr.
500 "	1000 "	"	"	à 54 "
1000 "	2000 "	v odprtem vozu	"	52 "

pr 50 kg.

Vožnja od 2000 kg više, brez vage, 50 kr.

Celi vagoni po 10.000 kg po dogovoru.

Ljubljanski trgovci s premogom.

795 1-1

Vincencij Čamernik

v Ljubljani, Slomškove ulice šte. 9
nasproti mestni elektrarni

se priporoča velečastiti duhovščini, cerkvenim predstojništvom in slavnemu p. n. občinstvu v naročila na razna strokovno natančno izvršena

cerkvena umetna in stavbinska dela

po poljubnih načrtih in narisih. — Ob priliki bližajočega se praznika Vseh svetnikov priporoča ob enem svojo **izborno zalogo**

nagrobni spominkov

iz raznovrstnih marmorjev. Vsprejema pa tudi naročila na izvršitev istih po specialnih načrtih in poljubnih slogih. — Cene so delu in blagu primerno zelo nizke, izvršitev naročenih del točna in trpežna. 769 10-4

Narisi so na razpolago.

Št. 338. / Pr.

793 8-2

Razpis službe.

Pri mestnem magistratu ljubljanskem je popolniti službo

knjigovodskega praktikanta

z letnim adjutom 480 gld.

Za vsprejemanje v službo pri mestnem knjigovodstvu se zahteva dokazilo o vspešno dovršeni nižji gimnaziji ali nižji realki in pa o vspešno napravljenem izpitu iz državnega računarstva. Prednost se pa pri vsprejemu daje prosilec, ki so dovršili višjo gimnazijo ali višjo realko z zrelostnim izpitom ali pa kako javno trirazredno višjo trgovsko šolo z dobrim vspehom.

Praktikantje se vsprejemajo tudi brez izpita iz državnega računarstva, morajo pa ta izpit najpozneje v teku jednega leta po vsprejemu popolniti, sicer se jih sme iz službe odpustiti.

Zaprisežejo se še-le potem, ko izpolnijo ta pogoji; o svojem vstopu pa obljubijo le molčljivost.

Povišba ali napredovanje sta pred vspešno prebitim izpitom nedopustna.

Prosnje je vlagati pri predsedništvu mestnega magistrata najpozneje

do dne 5. oktobra 1899

ker bi se pozneje vložene prošnje ne vpoštevale.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

dne 25. septembra 1899.

K sezoni

K sezoni

priporočam svojo bogato zalogo **pušk najnovejših sistemov in najnovejše vrste revolverjev** itd., vseh pripadajočih **rekvizitov in municije**, posebno pa opozarjam na

trocevne puške

katere izdelujem samo jaz in katere se radi svoje lahkote in priročnosti vsakemu najbolje priporočajo. — Ker sem na Kranjskem jedini puškar, ki se peča samo z izdelovanjem orožja, se priporočam p. n. občinstvu za mnogobrojna naročila, ter izvršujem tudi v svojo stroko spadajoče naročbe in poprave točno, solidno in najceneje. — Z velespoštovanjem

FRAN SEVČIK 618 20-11

puškar v Ljubljani, v Židovskih ulicah.

Ilustrovan cenik se pošlje na željo zastoj.

Josip Kastelic,

krojaški mojster

v Ljubljani, Vodnikov trg št. 4

priporoča se prečast. duhovščini v
izdelovanje vsakovrstne

obleke,

posebno

talarjev, površnikov itd.

Izdelujem **birete, oingulum** in vsakovrstne **šmisete**, kakor tudi **vsa druga v to stroko spadajoča dela** natančno po meri.

Prosim prečastito duhovščino, da me blagovoli počastiti s cenjenimi naročili, zagotavljajoč, da bodem vedno skrbel, da izvršim vsako naročilo v največjo zadovoljnost prečastitih naročnikov.

Slav. p. n. občinstvu priporočam svojo dobro urejeno **krojaško delavnico**, v kateri izdelujem

obleke za gospode in dečke

po najnovejšem kroju, natančno po meri. Zunanja naročila točna. — Cene primerno nizke. 519 31-18

Podpisana ima v zalegi najraznovrstnejše trpežno, krasno **blago za bandera, baldahine, raznobarvne plašče, kazule, pluviale, dalmatike, velume, albe, koretelje, prte** itd

sploh vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prevzema tudi **vezenje, prenovljenje stare obleke in vsa popravila**. — Izdeluje ročno in pošteno po najnižji ceni **bandera in vse druge obleke**.

Prečastite gospode prosim, da se blagovolje pri naročilih ozirati na domačo trdko ter ne uvažujejo tujih trdk, družtev in potujočih agentov.

Zagotavlja hitro in najpoštenejšo postrežbo in najnižjo ceno, zatrjuje, da bo hvaležna tudi za najmanjše naročilo.

Najodličnejšim spoštovanjem se priporoča 250 52-30

Ana Hofbauer,

imejteljica zaloge cerkvene obleke, orodja in posode
v Ljubljani, Wolfve ulice 4.

Naznanilo o otvoritvi trgovine.

Podpisane si usojam čestitemu občinstvu uljudno naznanjati, da sem

otvoril

trgovino z železnim blagom

v Ljubljani, Wolfve ulice št. 8

(preje A. C. Achtschin).

Na podlagi večletnega delovanja v tej stroki sem v prijetnem položaju ustreči željam in potrebam svojih čestitih odjemalcev; potrulil se bodem svojo trgovino imeti založeno z najboljšim blagom ter si z nizkimi cenami in strogo solidno postrežbo pridobiti trajno zaupanje p. n. naročnikov.

Uljudno Vas torej prosim, da me z Vašim cenjenim obiskom počastite, ter beležim z odličnim spoštovanjem udani

764 3-3j

F. Golob.

Posebno se Vam priporočam pri nakupovanju

kuhinske oprave, gospodarskih predmetov, obrtnega orodja, ključavničarskega in kovinskega blaga ter raznovrstnih specialitet.

Telefon šte. 135.

Kupuje in prodaja vse zdolej zaznamovane
efekte in druge vrednostne listine
po dnevnem kurzu.

Pri dež. kot trg. sodišču protokolirana

BANKA Maks Veršec
v LJUBLJANI.

Poštni šekovni promet šte. 847-533.

Srečke na mesečne obroke po 2, 3, 5, 10 goldinarjev.
Sprejema **hranilne vloge** v tek. računu (Giro-konto),
obresti od dne do dne po 4 1/2 %.

Poštno-hranilnišne položnice so na razpolago.

Dunajska borza.

Dne 29. septembra.

Skupni državni dolg v notah	99 gld. 90 kr.
Skupni državni dolg v srebru	99 » 80 »
Avstrijska zlata renta 4%	117 » 85 »
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	99 » 95 »
Ogerska zlata renta 4%	116 » 55 »
Ogerska krona renta 4%, 200 »	94 » 85 »
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	903 » — »
Kreditne delnice, 160 gld.	363 » — »
London vista	120 » 65 »
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58 » 97 1/2 »
20 mark	11 » 79 »
20 frankov (napoleonidor)	9 » 57 »
Italijanski bankovci	44 » 50 »
C. kr. cekini	5 » 69 »

Dne 29. septembra.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	171 gld. 25 kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	156 » 50 »
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	195 » 50 »
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99 » 95 »
Tisne srečke 4%, 100 gld.	140 » — »
Dunavske vravnave srečke 5%	128 » 50 »
Dunavsko vravnavno posojilo l. 1878	107 » 50 »
Posojilo goriškega mesta	112 » — »
4% kranjsko deželno posojilo	— » — »
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	96 » 90 »
Priporitetne obveznice državne železnice	— » — »
» južne železnice 3%	167 » 25 »
» južne železnice 5%	118 » — »
» dolenskih železnice 4%	99 » 50 »

Kreditne srečke, 100 gld.	196 gld. 75 kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	165 » — »
Avstrijskega rudičnega križa srečke, 10 gld.	20 » — »
Rudolfove srečke, 10 gld.	27 » 50 »
Salmove srečke, 40 gld.	83 » 75 »
St. Genois srečke, 40 gld.	84 » — »
Waldsteinove srečke, 20 gld.	62 » — »
Ljubljanske srečke	23 » 25 »
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	150 » — »
Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v.	3180 » — »
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	420 » — »
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	70 » 75 »
Splošna avstrijska stavbinska družba	102 » 50 »
Montanska družba avstr. plan.	273 » 50 »
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	191 » 50 »
Papirnih rubljev 100	127 » 37 »

Nakup in prodaja

vsakovrstnih **državnih papirjev, srečk, denarjev** itd.
Zavarovanja za zgube pri **žrebanjih**, pri izžrebanju
najmanjšega dobitka. — **Promese** za vsako žrebanje.
Kulanična izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
l., Wollzeile 10 in 13, Dunaj, l., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh,
potem o kursnih vrednostih vseh **špekulacijskih vrednostnih**
papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega
obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnice.